TANULNI! TANULNI! TANULNI!

KÖZGAZDÁSZ

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 13. SZÁM. ÁRA 30 FILLÉR 1956. JÚNIUS 20.

A költők napja

★

Az ünnepi könyvhét keretében a könyvsátraknál neves előadóművészek a mai magyar költők verseit szavalják.

A műsor után minden könyvsátornál fokozódik az érdeklődés a könyvek után.

★

Mace-onnan

CIPRUS!

Egy ciprusi egyetem, mintegy 30 hallgatója bezárva magukat az egyetem egyik termébe, 24 órás éhségsztrájkot hirdettek, mellyel kifejezésre juttatták felháborodásukat a ciprusi hatóságok gaztettei ellen.

Látván, hogy e sztrájk milyen hatással van más egyetemek hallgatóira, a hatóságok kénytelenek voltak „enyhítő" intézkedéseket hozni.

*

OLASZORSZÁG!

Igen nagy felháborodást okoz az a tény, hogy Rómában és más városokban egymás után zárnak be egyes egyetemek.

Oka csupán az, hogy amíg az olasz kormány ezreket költ felesleges kiadásokra, addig nincs elég „fedezet" az egyetemeken a tanítást biztosítani!

*

INDIA!

Az indiai *Aligarh Muslinz* egyetem népi együttese először látogat *Európába*.

Az együttes meghívása közelebb hozza a nemrég még gyarmati sorban élő nép kultúráját *Európához*.

A kulturális kapcsolatok elmélyítése céljából az együttes tagjai képeket, szobrokat, komoly műértékű népi alkotásokat hoznak.

Prága ifjúsága nagy érdeklődéssel várja a szabad *India* küldötteit.

KITÜNTETÉS!

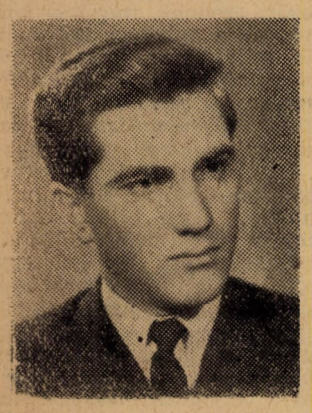

Szávai Imre, egyetemünk III. éves iparszakos hallgatóját a DISZ Központi Vezetősége dicsérő oklevéllel tüntette ki, az egyetemen végzett kiváló DISZ-munkájáért.

Felhívjuk a hallgatók figyelmét, hogy egyetemünk MÖHOSZ-szervezete kicseréli a tagkönyveket. Ezért kérjük azokat a hallgatókat, akik MRSZ. illetve MSZHSZ-tagok tagkönyvcsere céljából jelenjenek meg az I. emelet 103-as számú teremben. Inspekciós időpont: mindennap 14—17 óráig.

Vezetőség

★

Mostanában igen sok szó esik a IV. évesek júliusi ösztöndíjáról, s a legkülönbözőbb hírek és rémhírek terjednek róla. Éppen ezért közöljük, hogy a negyedéves hallgatók július hóra félhavi ösztöndíjat kapnak. Legtöbbjük július 15-én már elfoglalhatja állását, ahol egyhavi fizetésének megfelelő előleget vehet fel, amelyet egy éven belül vonnak le.

Üdülésről — mindenkinek

A nyár és a szünet közeledtével egyre többen érdeklődnek az üdülés lehetőségei iránt.

A hallgatók üdülését az oktatási osztály és a dékáni hivatalok együttesen intézik. Az idei nyaralás lehetőségeiről Banka András elvtárs a következőket mondta:

— Az idén 48 fiú- és 20 lányhallgató részesül ingyenes üdültetésben. A fiúk júliusban, a lányok többsége augusztusban 10 napot töltenek az ország különböző üdülőiben, például Kács, Balatonalmádi, Sóstó, Révfülöp. Az üdültetésben részvevő hallgatókat egész évi eredményes munkájuk alapján — a DISZ-alapszervezetek javaslatára — a dékáni hivatalok jelölik ki.

Külön érdekessége az ez évi üdültetési programnak, hogy egyetemünk 4 hallgatója Lengyelországba utazik. Ezeket a hallgatókat a DISZ-bizottság jelöli ki.

A dolgozókkal kapcsolatban a szakszervezet részéről Barna elvtárs adott felvilágosítást:

— Egyetemünk oktatói s a többi dolgozók SZOT-beutalás alapján két hetet tölthetnek napi 8 forintért Lillafüreden, Mátrafüreden, Balatonfüreden, Hajdúszoboszlón, Galyatetőn és Hévizen. Ezenkívül az ország különböző helyein lévő diákotthonokban is pihenhetnek.

A gazdaságstatisztikai szigorlatokról

Mindenekelőtt beszéljenek a számok. A III. évfolyam politikai gazdaságtan és pénzügy szak 78 hallgatója szigorlatozott gazdaságstatisztikából. Az összátlag 2,95, a jelesek száma 10 (12,8 százalék), az elégtelenek száma 17 (21,8 százalék).

Ezek a számok meglehetősen gyenge eredményről tanúskodnak. Ha összehasonlítjuk a korábbi évek gazdaságstatisztikai vizsgáinak eredményével, akkor valamivel több mint másfélévtizedes átlagcsökkenést tapasztaltunk. Egy ilyen összehasonlításnál azonban tekintetbe kell venni, hogy a korábbi években gazdaságstatisztikából nem szigorlat volt, hanem csak egyféléves anyagból vizsga, amely lényegesen könnyebb feladatot jelentett.

Az idei gyenge eredmények azonban mindamellett kellemetlen meglepetést okoztak. Már csak azért is, mert a tanév folyamán több biztató előjel mutatkozott, amely lényegesen jobb vizsgaeredményt ígért. A pénzügy III/1-ben például a csoport döntő többsége rendszeresen készült a gyakorlatokra, s a félév folyamán írt ellenőrző dolgozatuk eredménye jóval magasabb volt a sokévi átlagnál.

1.

A gyenge eredmények okait keresve a következőket lehet megállapítani:

A pénzügy szakos hallgatók gyengébb eredményében bizonyos — s véleményem szerint nem jelentéktelen — szerepet játszott az, hogy ez a félévük meglehetősen zsúfolt volt. A félév folyamán minden hétköznapra esett egy, de hetenként kétszer két szemináriumi vagy gyakorlati foglalkozás. Nem csoda, hogy a heti 35 (egyes esetekben 37) órás kötelező óraszám mellett nem tudtak 1—1 tárggyal elmélyülten foglalkozni. De különösen zsúfolt ennek az évfolyamnak a vizsgaidőszaka. Nyolc tárgyból kell vizsgázniok, köztük ötnél egész évi anyagból. Ez a megterhelés — megítélésem szerint — lényegesen nagyobb mint a többi szakok megterhelése. Úgy gondolom, hogy helyes volna, ha az illetékesek foglalkoznának azzal a kérdéssel, hogy miként lehetne a pénzügy szak III. évfolyam terhelését csökkenteni.

2.

A hallgatók jelentős része lebecsülte a gazdaságstatisztikai vizsgára való felkészülés nehézségeit. Nem tudom mással magyarázni azt, hogy egyes csoportok csak három napot hagytak a 460 oldal átvételére, ami tekintetbe véve a vizsgaidőszak túlzsúfoltságát is túlságosan kevés. Ebből azután olyan furcsaságok keletkeztek, hogy számos olyan hallgató volt, aki a népgazdasági mérlegekről szóló részt (utolsó 100 oldal) csak közvetlenül a szóbeli vizsgát megelőző órákban olvasta el először, de volt, aki még idáig sem jutott el.

3.

Egyes hallgatók minden előzetes figyelmeztetés ellenére helytelen módszerrel készültek a vizsgára. Volt olyan, aki csak a szóbelire készült (például Somló Iván), az írásbeli példák gyakorlásával nem foglalkozott; a következmény az lett, hogy „nem jutott be a döntőbe", azaz megbukott az írásbelin. Voltak viszont olyanok, akik a szöveges anyagrészek megtanulására nem fordítottak elég gondot, s ezért értek el viszonylag gyengébb érdemjegyet.

Ha az egyes csoportok eredményeit külön vizsgáljuk, akkor legjobb eredményt a pénzügy III/1-nél találunk; 3,33-as átlagot. Bár igaz az, hogy ez a csoport is érhetett volna el még jobb eredményt, nem értek egyet a „Közgazdász" legutóbbi számával, amely ezért az eredményért (amely magasabb, mint a sokévi átlag) elmarasztalta ezt a csoportot. Egyébként értesülésem szerint ez a csoport más tárgyakból is lényegesen jobb eredményeket ért el, mint a pénzügy III/2, vagy III/3.

Leggyengébb eredményt a pénzügy III/3 érte el: 2,58-as átlagot. Ennél a csoportnál jelentős visszaesés mutatkozik az elmúlt félévi eredményekhez képest; ez a többi tárgyak eredményeiből is tükröződik. Valahogy rossz szellem alakult ki ebben a csoportban. A csoport jelentős része (és sajnos ezek viszik a csoportban a vezető szót) lenézik a rendszeresen tanuló, szorgalmas egyetemi hallgatókat. Amikor egy kisebb csoporttal egyízben beszélgettem, s ott megemlítettem néhány nevet azok közül, akik statisztikából jelesre vizsgáztak, egyikük méltatlankodva közbeszólt: *normális egyetemi hallgatók neveit említsem, ne olyanokét, akiknek a tanulás a legfőbb gondjuk, s úgyszólván éjjel-nappal tanúlnak.* Jellemző, hogy a jelenlevő hallgatók közül senkinek sem volt bíráló észrevétele ehhez a megjegyzéshez. Ennél a csoportnál egyébként minden igyekezetem hiábavalónak bizonyult, nem sikerült egyetlen egy ismétlő konferenciát sem összehoznunk az I. félévi anyag átismétlésére.

Végezetül hadd említsek néhány nevet az „abnormális" hallgatók közül, azokét, akik kimagaslóan szépen vizsgáztak a gazdaságstatisztikai szigorlaton: *Bakos Jolán, Lengyel Erzsébet, Seress Erzsébet* és *Szendrei Ignác.*

Drechsler László

VIZSGAHÍRADÓ:

Az első fecskék nem hoztak nyarat

Az utóbbi hetekben lezajlottak az első államvizsgák. A legtöbb csoport eddig marxizmusból és politikai gazdaságtanból vizsgázott. Az eredmények nem mutatnak túlságosan biztató képet:

	Polgazd.	Marxizmus
az eddigi vizsgák átlaga	3,226	3,501
a legjobb csoport átlaga stat.	1. cs. 3,62	ipar. 5. cs. 3,94
a leggyengébb csoport átlaga	ip. 7. cs. 2,65	ip. 2. cs. 3,05

Az eredményekről *Maróti Ödön* elvtárs, az ipari kar dékánja a következőket mondotta: „Az első eredmények tanulsága szerint a legnagyobb baj a felkészülés elégtelensége volt. A tanulás nyugalmát zavarta ugyan, hogy az elosztás körüli izgalmak éppen e vizsgák felkészülési idejére estek, azonban még ez sem indokolja azt, hogy például a XX. kongresszus anyagát feldolgozó szemináriumokat a negyedéves iparszakosok között nem lehetett megszervezni."

A kereskedelmi karhoz tartozó csoportok vizsgáiról *Bencze Nóra* elvtársnő, a kereskedelmi kar dékánjának helyettesét kérdeztük meg. Véleménye szerint az, hogy például politikai gazdaságtanból az eredmény egyáltalán nem volt túlságosan jó (legjobb eredményt a külker. 1-es csoport érte el, 3,18 átlaggal, a legrosszabb eredménnyel viszont a belker. 1-es csoport távozott a vizsgákról, 2,95-ös átlaggal.) annak tulajdonítható, hogy a tanulás alacsony színvonalú volt. Nem a politikai gazdaságtant tanulták, hanem a jegyzet betűit.

Csapó László elvtárs, aki már több csoportot vizsgáztatott, úgy tapasztalta, hogy egyrészt több olyan része van az anyagnak, amellyel a hallgatók nem voltak eléggé tisztában (például a földjáradék, átlagprofit, termelési ár) és elég sokan voltak, akik a magyar vonatkozású adatokat sem ismerték, nem tudták az utóbbi idők fontosabb párthatározatait és nem ismerték a II. ötéves terv irányelveit sem. Sok volt a pongyolaság is és a kelleténél jóval többet támaszkodtak a hallgatók beszédkészségükre, ami azonban legkevésbé illett negyedéves egyetemi hallgatókhoz, az a feleletek logikátlansága, összekapkodottsága volt. A hallgatók nem is álltak kerek, egész feleletek igényével a bizottsák elé — több vizsgázónál baj volt az általános politikai, közgazdasági, földrajzi tájékozottsággal is. „Remélem, hogy a következő csoportoknál már jobb tapasztalatokról számolhat be a tanszék."

(Folytatás a 3. oldalon.)

Udvardi Dezső elvtárs...

...egyetemünk adjunktusa, a pártbizottság tagja június 15-én, szerdán délután 1 órakor hősi halált halt.

Udvardi elvtárs tagja volt az ejtőernyős világbajnokságra készülő válogatott keretnek és az edzőtáborban gyakorló ugrás közben érte a szerencsétlenség. Háternyőjének három szelete a kilobbanás pillanatában szétszakadt és hasernyőjét már csak a föld közelében tudta kinyitni, de ez már alig fékezte a zuhanás erejét. Súlyos belső sérüléseket szenvedett, s bár eszméletét nem vesztette el, néhány perccel a kórházba szállítása után meghalt.

*

Korán, erejének teljében, 29 éves korában távozott el özvegy édesanyjától, elvtársaitól és barátaitól. Ennek a rövid életnek is nagyrésze igen hányatott volt. Gyerekkorában a munkások gyerekeinek mostoha életét élte. 17 éves volt, amikor apja légitámadás áldozata lett. 18 éves korában hadifogságba került és majdnem két évig élte a foglyok sanyarú, rideg életét. Alig tölt fél évet odahaza, Pestre jön, beiratkozik a régi Közgazdasági Karra és ugyanakkor népi kollégiumba kerül. Itt már nyugodtabb élete. Anyagi feltételei még rosszak. Éppen, hogy megvannak az élet fenntartásához szükséges feltételek. Romos, ablaktalan, fűtetlen kollégium. Napi háromszori leves, egy-egy vékony szelet kenyérrel. Volt azonban egy közösség, amely családjává, otthonává vált. Ez volt számára legfontosabb. Befejezte az egyetemet, tanársegéd, majd adjunktus lett az Ipargazdasági Tanszéken. Egy hónapja tette le egyik aspiránsvizsgáját jelesre.

Nem jutott semmihez sem könnyen. A tudásáért is rendkívül szívósan meg kellett küzdenie. Értett egy olyan „művészethez", annak olyan magas fokán, amelyet csak ritka kevesen érnek el: önmagánál sokkal jobban szerette az embertársait. Szerette édesanyját, az elfáradt munkásasszonyt. Anyagilag rendszeresen támogatta. Nemrégen hozatta helyre a házát. Mindig büszke volt édesanyjára. Behozta az egyetemre és örömteli arccal kísérgette az egyetemen. Szerette hallgatóit és ejtőernyős bajtársait. Alig járt szórakozni, hogy minél többet lehessen közöttük. Nemcsak oktatójuk, hanem bizalmasuk, barátjuk, elvtársuk volt. Elvhűségre, őszinteségre, gerincességre, felelősségérzetre, a nagyképűség, a karrierizmus, az elvtelenség megvetésére nevelte őket.

*

Saját sorsán és nyitott szemén keresztül ismerte a múlt nyomorúságát és a jelen szűkölködését. Régen kereste már a megoldás útját. Így került a pártba is, még 1947-ben. Tudta mindig, hogy felelősséggel tartozik az egyszerű embereknek, akik közül ő is jött és ez a felelősség annál nagyobb, mennél többet tud. Becsülettel állta meg helyét. Múlt év decemberében választottuk be az egyetemi pártbizottságba.

Ő a bátrak között is az egyik legbátrabb volt. Nem azért, mintha nem ismert volna félelmet, sőt nagyon is félt. Nem volt kiemelkedő sporttehetség. Néha tréfálkoztunk vele, mert az edzéseken mereven, kissé esetlenül mozgott a tornaszereken. Az első ugrásnál is talán az ő arca volt a legfehérebb, az ő lába remegett a legjobban, amikor felkészültünk a gép elhagyásának pillanatára. Szakkönyvek olvasásával, hallatlan önfegyelemmel ugrásról ugrásra küzdötte le félelmét. Nem torpantották meg sem a saját sérülései, sem a látott szerencsétlenségek. „Véletlen volt" — mondotta és ugrott tovább. Lenyűgöző volt az az akaraterő, amellyel urrá lett félelmén. Mi, akik 3 évvel ezelőtt együtt kezdtünk ejtőernyőzni, mikor több-kevesebb próba után egyre ritkábban jártunk a repülőtérre, sokszor irígykedve figyeltük ívelő ejtőernyős-teljesítményeit. Rövid idő alatt ejtőernyős oktató, ugrótiszt lett. Ugrott nappal és éjjel, ugrott vízbe és fák közé, ugrott 200 méter magasból és több ezer méterről, mindenütt megállta a helyét. A múlt év ősszel az ejtőernyős-bajnokságon megnyerte a célbaugrást. Az idén tavasszal kitüntették a sportérdemérem ezüst fokozatával. Néhány nappal ezelőtt pedig edzőtáborba ment, hogy a legjobb ejtőernyősökkel együtt sikeresen küzdjön majd a magyar színek dicsőségéért a moszkvai világbajnokságon. Hogy szerette volna látni Moszkvát!

Akaratereje, önuralma példaképünkké vált. Bátorított és bátorítani fog bennünket abban a harcban, amelyet saját gyengeségeink ellen vívunk.

*

Dezső, nem látjuk többé tréfára s felháborodásra egyaránt kész arcodat. Irtózatos ezt tudomásul venni, mert nagyon szerettünk. Akit azonban nagyon szeretnek, igyekeznek hozzá hasonlóvá lenni. Szeressük úgy az embereket, ahogy ő, és küzdjünk olyan akaraterővel saját gyengeségeinkkel szemben, ahogy ő küzdött.

Káplár József

Marx Károly élete és munkássága

(Folytatás)

Marx naponta 10 órát dolgozott a *British Múzeum* könyvtárában. „Rendszerint reggel kilenctől este 7-ig a *British Múzeumban* vagyok", írta egyik levelében. *Marxnak* vasakarata volt, amely megtízszerezte erejét. Az embertelenül nehéz munka aláásta egészségét, de sem ez, sem anyagi nehézsége nem tudta arra kényszeríteni, hogy munkáját abbahagyja. Egyik levelében így ír *S. Meyernek: „Hogy miért nem válaszoltam Önnek? Azért, mert állandóan a sír szélén lebegtem, tehát minden munkaképes pillanatomat ki kell használnom, hogy művemet, melynek feláldoztam egészségemet, boldogulásomat és családomat, befejezhessem. Ha az ember ökör akarna lenni, akkor természetesen hátatfordíthatna az emberiség szenvedéseinek és csak saját irhájával kellene törődnie. De igazán nem tartottam volna magam „praktikusnak", ha felfordultam volna anélkül, hogy könyvemet legalább kéziratban teljesen befejezzem." Engelsnek* írta: *„...Tébolyodott módjára dolgozom éjszakákon át, hogy összefogjam közgazdasági tanulmányaimat..."* Betegségével mit sem törődve, rendkívül kimerülten is újra és újra átolvasta a már sokszor olvasott könyveket. Műveiben mindig a tökéletességre törekedett, addig sohasem adta ki írásait kezéből, amíg nem látta maga előtt az egészet. Ezek után bátran mondhatjuk, hogy óriási volt és teljes erejét a fáradhatatlan munkának szentelte.

Igen szorgalmas volt és keményen, fáradtságot nem ismerve dolgozott. Mivel nappal — különösen az emigráció első szakaszában és az *I. Internacionálé* idején — gyakran akadályozták a munkában, az éjszakát vette igénybe. Késő este valamilyen ülésről hazatérve, pár órát még rendszerint dolgozott. Felesége emiatt komoly szemrehányásokkal illette, de *Marx* nevetve mondta, hogy ez felel meg természetének. A rendkívül erős testalkat ellenére az 1850-es években mindenféle testi zavarokról panaszkodott. Az orvos eltiltotta az éjjeli munkától, melynek eredményeként hamarosan kipihente a fáradalmakat. Újra visszatért az éjjeli munkához. Mindez aláásta szervezetét — csak élete utolsó éveiben(amikor már késő volt) mondott le az éjjeli munkáról. Annál többet dolgozott azután nappal, még séta közben is jegyzeteket készített.

*

Marx egyike volt azoknak a ritka férfiaknak, akik egyaránt kimagasló helyet tudtak elérni mind a tudományban, mind a nyilvános tevékenységben. Igazán megérteni őt csak úgy lehet, ha egyszerre tanulmányozzuk mint tudóst és mint a szocializmus harcosát. Azt tanította, „hogy a tudósnak, ha nem akarja önmagát lealacsonyítani, mindig tevékenyen részt kell venni a közéletben és nem szabad örökké szobájába, vagy laboratóriumába zárkóznia, mint a kukacnak a sajtba, nem szabad távol maradni az élettől, kortársai társadalmi és politikai harcaitól". Gyakran hangoztatta, hogy „az emberiség számára kell dolgozni", a történelem és a politikai gazdaságtan tanulmányozása vezették el a kommunizmushoz.

Politikai tevékenysége nem szorítkozott hazájára, *„internacionalista vagyok* — mondotta —, *s ahol vagyok, ott dolgozom"*.

Bárhová vetette a sors, bármelyik országba, mindenütt kimagasló résztvevője volt az ott kifejlődő munkásmozgalomnak.

Félt, hogy betegeskedése miatt munkáját nem tudja majd befejezni, ezért örömmel fogadta a fiatalokat, *„mert* — mondotta gyakran — *férfiakat kell nevelnem, akik folytatják a kommunista propagandát, ha én már nem leszek"*. Mindenki irányában barátságos és szolgálatkész volt, akit becsületesnek tartott. Amikor úgy vélte, hogy egy ember (fiatal és öreg egyaránt) valóban tanulni akar, türelme határtalan volt. Akkor nem volt olyan elcsépelt kérdés, melyre ne adott volna választ, nem volt olyan gyerekes érv, amelyeket komolyan meg ne vitatott volna.

Marx gyűlölte a népszerűséget. A népszerűség annak bizonyítéka volt nála, hogy hibás úton járnak. A népszerűséghajhászók irányában szent harag töltötte el. Szinte borzadt a hangzatos szavak embereitől. Jaj volt annak, aki frázisokkal dobálódzott, akit „frázisfaragónak" ismert meg, azzal egyszer s mindenkorra végzett, többet szóba sem állt. Logikusan gondolkozni és a gondolatokat világosan kifejteni — ezt tanította a fiataloknak.

A fiatalokkal úgy foglalkozott, mint tanító a tanítványaival. Felszólította őket, intézzenek hozzá kérdéseket, ha nem kérdeztek, ő sem kezdett vizsgáztatni. Ha a fiatalok tudásában hiányt vett észre, nem nyugodott addig, még nem pótolták. Ha észrevette, hogy fáradozásai, tanácsai süket fülekre találnak, a barátságnak vége volt.

Ilyen sokoldalú ember volt. Rengeteg könyvet olvasott el. A könyvek nem fényűzési tárgyak voltak számára, hanem a szellem szerszámai, *„rabszolgáim ők és engedelmeskedniök kell akaratomnak"*. Emlékezőtehetségét azzal élesítette, hogy verseket tanult meg kívülről olyan nyelven, amelyet nem tudott. *Heinét* és *Goethét* betéve tudta.

(Folytatjuk.) **Ballai—Tóth—Bácskai**

A DISZ Központi Vezetősége határozatáról

Nagyjelentőségű határozatban foglalkozott a *DISZ Központi Vezetősége* az ifjúsági szövetség helyzetével és munkájának megjavításával.

A határozat bevezetőben rögzíti azokat az eredményeket, amelyeket az ifjúsági szövetség az elmúlt évek során elért, majd elemzi az eredményes munkát gátló hibákat, káros nézeteket.

A Központi Vezetőség határozata nyomán egyetemünk DISZ-szervezeteinek is meg kell vizsgálniuk saját munkaterületüket. A határozat iránymutatása alapján fel kell tárni és meg kell szüntetni azokat a hibákat, melyek még ma is — nem kis részben — okai a DISZ-munka egyhelyben topogásának.

Egyetemünk hallgatóinak jelentős része még ma sem érzi igazából magáénak a DISZ-szervezetet. Nem túlzás azt mondani, hogy a DISZ-vezetők viszonylag szűk rétegén kívül — ahol néha még túlzott is a terhelés — a szervezet tagsága jóformán semmiféle mozgalmi tevékenységet nem folytat a DISZ-ben.

A februári átszervezés után igen nagy lehetőségek nyíltak e hiányosság megszüntetésére. Az átszervezés adta lehetőségeket azonban még korántsem használtuk ki. Még mindig nem sikerült elérnünk, hogy DISZ-szervezeteink szervezni, irányítani tudnák a tanulmányi munkán túl a hallgatók szórakozását, kulturális tevékenységét. Az egyetemi sport- és kultúrmozgalom túlzott centralizáltsága miatt alapszervezeteinkben nyoma sincs a sport-, még kevésbé a kulturális munkának. Nagyon messze vezetne az itt mutatkozó súlyos hibák elemzése, de nem is ez a célunk, hanem csupán az, hogy felhívjuk a *DISZ-bizottság* figyelmét e hibákból származó pangás megszüntetésének időszerűségére.

Ritka jelenség még ma is — bár már sokat, talán nagyon is sokat beszéltünk róla — a közös kirándulás, mozi, kiállítás, és múzeum-látogatás szervezése. Alig akad hallgató, akinek az érdeklődését elkerülné ezek közül bármelyik is. DISZ-szervezeteink tétlensége itt is szembetűnő.

A mi DISZ-szervezeteinkben sem ismeretlen a hibák elkenése, a valóságos helyzet szépítgetése. A formalizmus nálunk is akadályozza az egészséges, lendületes, igazi ifjúsági élet kibontakozását. A vezetők és a DISZ-tagság kapcsolata kampányszerű, adminisztratív és hivatalos jellegű.

Ne csodálkozzunk, ha nagyon sokan nem látják a DISZ-munkának mibenlétét, ha olyan megjegyzést hallunk, hogy: mit csinál a DISZ az egyetemen?, mi az, amit a DISZ-szervezetnek köszönhetünk? Még ha vannak is néha eredmények — mert kétségtelen, hogy vannak — csak kevesen tudják, hogy az elért eredmények mögött a DISZ-szervezet jó munkája áll. Honnan is tudnák, hiszen a munkát csak néhány DISZ-vezető és nem az egész szervezet végzi.

A DISZ Központi Vezetősége határozatának szinte minden része hasznos útmutatásul kell, hogy szolgáljon egyetemünkön is a hibák megszüntetéséhez, a DISZ-munka határozott megjavításához. Elengedhetetlen, hogy egyetemünk DISZ-vezetői a határozat alapos ismerete alapján a következő tanévre megteremtsék az eleven ifjúsági élet kibontakozásának minden feltételét.

A DISZ-munkában elért eddigi — különösen a közelmúltbeli — kiváló eredmények — mint például a *mohács-szigeti* rohammunka megszervezése — arra mutatnak, hogy az áldozatkészség, a lelkesedés nem hiányzik. Még nagyobb eredményeket tudunk elérni, ha a DISZ munkájában minden DISZ-tag aktívan részt vesz, ha sikerül DISZ-tagságunk vágyait, gondolatait, terveit összefogni és együttes erővel törekszünk feladataink megoldására.

— ki —

Sokan magukra ismerhetnek

A *Nemzeti Szalont* napról napra sok százan látogatják. Nem is csoda, hiszen a *IV. magyar karikatúra-kiállítás* bővelkedik látnivalóban.

Nők, férfiak, felnőttek, gyerekek, dolgozók, pedagógusok, diákok töltik meg a *Nemzeti Szalon* termeit, hogy megnézzék a *Ludas Matyiból* ismert és kedvelt rajzolóink karikatúráit. Lépésről lépésre, minden képet megnézve haladnak végig a termeken. Figyelnek a szemek, mosolyra rándulnak az ajkak és a jókedvű megjegyzések meleg atmoszférája zsong a levegőben.

Vasvári Anna: Női dolgok

Nem lehet eldönteni — vajon melyik karikaturista rajzai vonzanak több látogatót; találomra az egyik nagyobb csoport mellé állunk és türelmesen várjuk, amíg ránk kerül a sor. Megjegyzések röpködnek — ahány ember, annyi féle —, de a végszó mindig egy:

— *Szellemes ez a Kaján!*

Hasonló azonban a helyzet *Edma* „arcképei" előtt, vagy *Vasvári Anna* „Női dolgok" című sorozatánál; az utóbbinak különösen a nők között van nagy sikere, de vannak ott férfiak is... Némelyek mosolyogva vigasztalják a képek láttán csendben nyeldeklő feleségüket:

— *Ne féljetek, mi is sorra kerülünk...*

Talán *Gerő Sándor:* „Az én állatkertem" című sorozata következhetne ezután, amely az aesopusi... példán okulva, gúnyoros ívekkel rajzolja meg mai életünk „állatkertjét": a páváskodó igazgató, a birkatürelmű bérlő, a papagájfejű felszólaló, aki felszólalását így kezdi: „én csak ugyanazt mondhatom, amit az előttem szóló" — mind-mind remekül eltalált és kitűnően jellemzett típusok.

A pompásan sikerült karikatúrák bizonyítékai annak, hogy karikaturistáinknak ötletekért, szellemességért nem kell a szomszédba menniük.

Oldalakat lehetne írni erről a kiállításról — és mindig keveset írtunk volna. Nagy érdeme, hogy mindenki megtalálja a „maga humorát" a szellemes, nem erőltetett karikatúrák közt; s hogy e vélemény nem egyedülálló — bizonyítja az a sok-sok ember, aki derűs, megelégedett arccal hagyja el a *Nemzeti Szalont.*

Sőt: állítólag olyan is van, aki már többször megnézte...

—Fi—

MEGDÍCSÉRJÜK

Ritter Józsefet, egyetemünk éjjeli őrét, aki fáradtságot nem ismerve, példamutató eberséggel őrködik egyetemünk ingó és ingatlan vagyona felett.

Hozzászólás a „Kötelező vagy fakultatív" c. cikkhez

Az egyetemi oktatás mai rendszerét azért vezették be, hogy segítséget nyújtsanak azoknak a munkás- és parasztfiataloknak, akiknek otthoni környezetükben nem volt alkalmuk megismerni a régi egyetemi rendszer bonyolult útvesztőjét. Így például a diákok csoportokba szervezése, a kötelező előadás és szemináriumi látogatás hozzájárul ahhoz, hogy kollektív munkával jobb eredményt lehessen elérni.

Ezért a mai szervezeti forma fő vonásainak megtartását feltétlenül szükségesnek tartom.

A kötött tanulási forma és az egész egyetemi rendszer megreformálása azonban ideiglenesen az oktatási színvonal csökkenésével, bizonyos középiskolás módszerek elterjedésével járt együtt. *Ma már az oktatási színvonal bizonyos emelkedése és a DISZ-szervezetek megerősödése lehetővé teszi, hogy a középiskolás módszerek jelentős részét megváltoztassuk és foglalkozzunk a diákok önállóságának fokozásával.* Az ideológiai tantárgyaknál például el kellene törölni a kötelező irodalom oldalszám szerinti „adagolását", egy-egy témához meg kellene jelölni az odavonatkozó legfontosabb kötelező és javasolt irodalmat, főleg klasszikusokat, és a hallgatók önálló munkájára bízni ennek feldolgozását. Az előadások pedig ne törekedjenek az egész tananyag elmondására, főleg ne ismételjék az irodalmat, hanem annak feldolgozásához nyújtsanak segítséget: magyarázzák meg a legfontosabb összefüggéseket, fő elvi kérdéseket. Egy-egy nagyobb témakör lezárása után tartsunk szemináriumi vitákat, amelyeken az eddiginél fokozottabban kellene törekedni arra, hogy ezek részben se öltsenek visszakérdező jelleget, hanem azokat a problémákat tisztázzák, amelyek a tananyag önálló feldolgozása közben a diákokban felmerülnek. Ezenkívül irányítsák a szemináriumok olyan kérdésekre is a figyelmet, amelyeket maguk a hallgatók nem vetettek fel.

Ilyen oktatási forma mellett azonban mind a szemináriumok, mind az előadások kötelező látogatását szükségesnek tartom.

Esetleg gondolni lehetne a kötelező óraszám csökkentésén, hogy több idő jusson az önálló munkára. *Például amenynyiben vannak olyan tantárgyak, amelyekből az előadás nem mond sokkal többet a jegyzetnél, vagy olyanok, amelyek nem alapvető tantárgyak egyik vagy másik szakon, ezeknél a tantárgyaknál ne legyen kötelező az előadások látogatása.* A kötelező órák mellett azonban jó lenne széles körben meghirdetni fakultatív előadásokat, amelyek hozzásegítenék a hallgatóinkat általános műveltségi színvonaluk emeléséhez, vagy szakmai, politikai ismereteik jobb elsajátításához. Így mindenkinek lehetősége nyílna a kötelező tananyag mellett egyik vagy másik tudományág alaposabb megismerésére.

A vizsgákkal kapcsolatban is szeretnék néhány gondolatot felvetni. Egyetértek *Kovács Lajos* elvtárssal abban, hogy az oktatás és tanulás önállóbbá tételével emelni lehetne a vizsga követelményeit. Ugyanakkor azt is szükségesnek tartanám, hogy legalább is az ideológiai tantárgyaknál adjuk ki előre a vizsgakérdéseket. *Ezzel egyrészt segítenénk a diákoknak, hogy a fent említett önálló tanulással ki tudják választani a tananyagból a legfontosabb kérdéseket, másrészt elkerülnénk, hogy meglepje a hallgatót a kérdés.* Az a hallgató, aki minden kérdésre jól felkészült, bizonyos, hogy elsajátította az egész tananyagot. A vizsgaidőszak beosztásánál is több önállóságot lehetne adni a hallgatóknak. Mindenki maga tudja legjobban, hogy melyik tantárgyból hány nap felkészülési időre van szüksége, vagy a vizsgák milyen sorrendje segíti legjobban elő a jó eredmények elérését. A levelező hallgatóknál bevált módszer, hogy saját elképzelésük szerint osztják be a vizsgaidőszakot. A délelőtti hallgatóknál is lehetne ezt alkalmazni.

Az egyes karokon jelentkezzenek a hallgatók, hogy melyik napon, milyen tárgyból kívánnak vizsgázni, a karok összesítve közöljék a tanszékekkel, hogy egy-egy napra hány jelentkező van, a tanszékek pedig a vizsgázók száma szerint biztosítsanak vizsgáztatókat.

Az egyetemi oktatás önállóbbá tételével jelentősen megnövekedne a DISZ szerepe a hallgatók tanulásának segítésében.

Például arra gondolok, hogy felsőéves diákok és fiatal tanársegédek bevonásával az egyetemre kerülő új hallgatók között azonnal meg kellene kezdeni a felvilágosító munkát: *milyen felelősséget és kötelezettséget jelent az önálló tanulás, hogyan osszák be idejüket, milyen módszerrel tanuljanak egy-egy tantárgyat.* A DISZ feladata lenne tervszerű munkára nevelni a hallgatókat, elérni, hogy a hét minden napját megfelelően kihasználják, egy nap csak egy, legfeljebb két tantárggyal foglalkozzanak, de azzal alaposan, hosszabb ideig. Segítséget kellene nyújtani a DISZ-nek abban is, hogy a vizsgaidőszakot a legjobban, legcélszerűbben osszák be és használják fel a diákok.

Horváth Józsefné

Az időbeosztás

VIZSGA UTÁN.

Végre — valahára levizsgáztam!! Hogy hogyan?? Ez nem is fontos! Az a lényeg, hogy süt a nap és ma szabad napom lesz. Moziba kell menni. Megnézzük a „Papa, mama, ő, meg én"-t. Persze kettecskén, ő, meg én. Így is történt. De ráadásul még megnéztük a Csavargót, a Királylány a feleségem-et. Öreg este lett, mikor hazaérkeztem a diákotthonba. „A kis szobába toppanék"; s a szobatársaim nem felém röpülnek, hanem rohannak ki az ajtón. Gyere te is — mondogatják — de siess!!! Holnap már késő!! — Hát ha így van, akkor ma megyek. Holnap is ráérek tanulni. Csak 400 oldalt kell átvennem a következő vizsgára, s van rá négy napom. Napi 100 oldal. Ezalatt megeszem az anyagot. Igenis, megeszem!!

1. nap

Sajnos, csak délben tudtam felkelni, mert hogy-is mondjam... Szóval mert, mert a vizsga után az idegeim ki vannak merülve, s ilyenkor szükségem van a pihenésre. Ebéd után edzés. Mikor elpihent a nagyvilág, elővettem a jegyzetet. De ekkor már 11 óra volt. Elolvastam 10 oldalt s utána a jól végzett munka tudatában hajtottam álomra fejem.

2. nap

Ma bementem a könyvtárba. Tanulni akartam. De persze nem egész nap. Közbeközbe ki is kell kapcsolódni egy kicsit. A kikapcsolódás símán ment. Sőt!! Annyira, hogy néhány óra beszélgetés után már nem tudtam visszakapcsolódni. (Az igazat megvallva, nem is igen akartam.)

Napi teljesítmény 20 oldal. Csak így tovább!!

3. nap

Ma már későn nyilalt belém a fájó gondolat, mikor nézegettem a hátralevő anyagot. De délelőtt hősies elszántsággal elolvastam 70 oldalt. Délután... Ne tessék már viccelődni!! Hogy tanuljak? A termelő irányzatot 25 százalékra teljesítettem

4. nap

Ma összeesküdött ellenem az egész világ. Nem jön a villamos, várni az ebédre, mindenki kérdez vagy mesél valamit, lopják a drága időmet. Délután sajgó szívvel vonulok le a tanulóba. Ajtaján gyászos betűk hirdetik: „Csak tanulás céljára szolgáló helyiség". De egyesek alvásra is használják. A mellettem ülő egy vihartépte gazdaságtörténet jegyzetre hajtja fáradt fejét. De nini!! Most látom, ő is alszik. Talán éppen Kossuth Lajos pénzügypolitikájáról álmodik. 10 órakor én is megúnom a dicsőséget. Majd máskor többet!!

HAJNALHASADÁSKOR

Hány óra lehet? Három vagy négy, vagy öt?? Nem tudom. Felébresztett a lelkiismeret. Már nincs türelmem olvasni. Lapozom csak a jegyzetemet. Ugy zörögnek a lapok, hogy sokan felébrednek a zajra.

Megbotránkozó hang szólal meg a hátam mögött. — Te még most is tanulsz?? Oh nem!! Csak lapozgatok. Igen— igen, lapozgatom az anyagot. Villámgyorsan, 5—10 oldalankint. Ebben a munkában egy-két jó lélek a segítségemre siet. Nagy igyekezetünkben majdnem kiveszik kezemből a jegyzetet.

DE MÁR KÉSŐ! HIÁBA!

Rámkerül a sor, és én zúgó fejjel lépek a vizsgáztató helyiségbe.

— Au —

Életrevaló ötlet

Színes lampionok, fehér asztalok, jó zene, gyönyörű kilátás, vidám társaság — így jellemezhetjük a mai estén (június 7-én) a Búsuló juhászt.

A jó társaság tagjai közgazdászok, ha ma még nem is azok, majd azok lesznek. Itt adtak találkozót az I. éves belkeresek. Jó a hangulat, de ez nem is csoda. Remek idő van, a virágzó akácok mögül halk tánczene hallatszik. Bezzeg reggel nem érezték ilyen jól magukat ezek a vidám lányok és fiúk. Az „egyeseknek" politikai gazdaságtanból, a „ketteseknek" földrajzból volt vizsgájuk. Olyan igazi véres vizsgák voltak, ami után nagy kő esik le az ember szívéről. A vizsgák után határozták el a két szeminárium tagjai, hogy ma este ápolni fogják a kollektív szellemet fent a Búsuló juhászban. Ez igen jól sikerült. Záróráig ápolták a szellemet sörrel, énekkel és főleg tánccal. Az általános vélemény az volt, hogy ezt a haladó kezdeményezést folytatni kell, mert ezzel is sokkal közelebb kerülnek egymáshoz a szemináriumok tagjai.

A kezdeményezés valóban életre való, várjuk a folytatást.

— ZK —

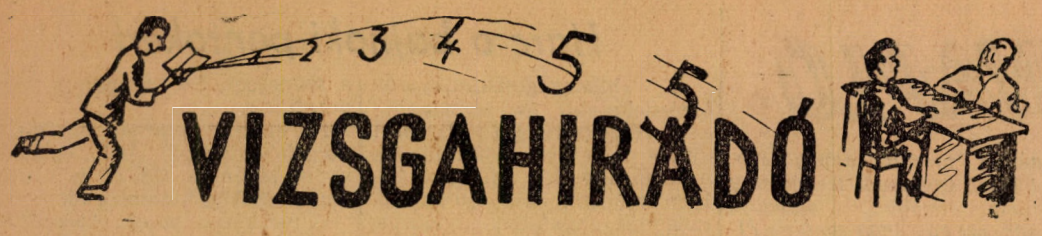

Nagy volt az izgalom...

...7-én délelőtt a IX-es és X-es előadók előtt; az egymással szemben levő termekben két „régi" vetélytárs, az I. évf. belkereskedelmi szakának két csoportja vizsgázott. Az „egyesek" politikai gazdaságtanból, a „kettesek" gazd. földrajzból. Lázas gyorsasággal számoltak — egyszerre négyen-öten is — átlagot egy-egy felelő után. Váltakozó szerencse után a „mérkőzést" a Bk. I/2. nyerte meg 3,59:3,57 arányban. *Szőgletarány* (bukások) *0:0!!! Jók* (helyesebben: jelesek): *Fürjes Zsuzsanna, Huszti György, Mois Rezső, Vörös Gábor, Varga Gyula* és *Zsoldos István*, ill. *Bauer Klára, Preisendorf Gabriella, Lendvai Anna* és *Hodobai György.*

Az I/2. csoport vizsgáira látogattunk be és az a szerencse ért bennünket, hogy végighallgathattuk *Fürjes* elvtársnő — Gyenes elvtárs szavaival élve — mintaszép feleletét. Nemcsak a tételét mondta el szép felépítésben és hibátlanul, (!) hanem kielégítően válaszolt a gazd. földrajz tanszék klasszikus kérdésére" (egy angol polgár napi étlaapja) is. Ő volt az első a csoportban, ki jelesre vizsgázott. (Előtte *Fraunich József* — kitől jeles feleletet vártak — *közepest* kapott.)

De nicsak! Ismét egy kitűnő felelet! (Ha lehet, még szebb, mint az előző volt.) *Huszti György* nyugodtan, megfontoltan beszél, *„az anyag elmélyült tanulmányozása látszik feleletéből"*. Az eredmény: *természetesen jeles.*

Aztán néhány jó és közepes felelet, és ...

— *Ejnye, ejnye!* — mondja *Gyenes* elvtárs. — Feláll, odamegy *Fakász Pálhoz* és a padból jegyzeteket vesz elő. *(Ez csúnya dolog, druszám!)* Felel. Közel egy órát, *elégségest* kap. *(Gyenes* elvtárs az egész anyagból „megforgatta", kíváncsi volt tudására, mert mint mondta: *„Nem osztályozhatom le a tétele alapján, hisz puskázást kísérelt meg."* Igaza van Gyenes elvtársnak!)

Még egy jeles, aztán... megismétlődik az előbbi eset. A változatosság kedvéért most egy lány, *Kaszás Klára* tesz puskázási kísérletet. Persze, őt is „elkapják". Kiadós feleltetés után *közepest* kap.

A csoportátlag a ½-es szemináriumnál a jobb, a 7.-i „mérkőzésen — az átlagok szerint — ők győztek, de az erkölcsi győzelem a belker egyeseké. Ahogy a 2-es csoport kollektíváját ismerjük, bízunk abban, hogy ezt az „erkölcsi győzelmet" nem engedik át máskor, csoportjukban nem fordul elő több ilyen „incidens".

Ennek reményében további sikeres vizsgákat kívánunk mindkét csoportnak.

★

A mi hallgatóink ma már öntudatosabbak annál — hiszen szereplésük éppen úgy munkateljesítmény, mint a munkapad előtt állóké — hogy sem a „puskázás" nálunk meg nem engedett csíntevéséhez folyamodjanak, hiszen ez végső soron jogtalan előny a többi „versenyféllel" szemben. Ezúttal is inkább a pirongatás célja vezet bennünket — magunk is voltunk diákok — amellett, hogy fiatalokról, évesekről van szó, akik nemrégen még „kisdiákok" voltak. (Vagy tán éppen ez irányban kellene röstelkedniök?) így a nagyobb nyilvánosság is ítéletet mondhat éretlen próbálkozásaik felett.

Gyenes Lajos docens

Ejnye — ejnye

Linter Emil, a belker II/3-as „elfelejtett" katonai vizsgára jönni. Másnap bement a dékáni hivatalba „önkritikát" gyakorolni a következőképpen. „Képes elvtársnő, van egy kis differencia közöttünk".

Ugy véljük, csak azokkal kell türelmesnek lenni, akikkel érdemes és legalább megbánják hibáikat.

SIKERÜLT!

A kijelölt terem előtt ülnek az államvizsgázók, éppúgy, mint a „közönséges" vizsgáknál. Ha nyílik az ajtó, felugranak, körülveszik a végzett társaikat és faggatják: hogy mentél? mit húztál? Milyen a vizsgáztató?

Czégény Péter külker-szakos „volt hallgató", még piheg az izgalomtól, a homloka is fénylik, de a szeme... a szeme az elárulja: sikerült. Alig tud lélegzetet venni, úgy körülveszik. Kezét szorongatják, kérdezik, osztoznak örömében, hiszen politikai gazdaságtanból jelest kapni államvizsgán, nem kis dolog.

— Nagyon örülsz, igaz, Péter. Mire számítottál?

— Mindenre, csak arra nem, hogy a bankműveleteket és a kisparaszti gazdaságokat húzom — mondja tréfásan az ünnepelt.

— Miért, ez talán könnyebb tétel?

— Nem — válaszolja. — Szerintem államvizsgán nincs könnyebb és nehezebb, csak átfogó és átfogóbb. Ahol sok száz oldalt tesz ki egy téma, ott nem lehet egyik tételre sem azt mondani: könnyű. Természetesen igaza van. Nem hiába izgulnak a jó tanulók is ilyenkor.

— Biztos jó polgazdos voltál mindig. Mindig jelesed volt?

— Azt nem mondhatom, de a köt. irodalmat mindig megcsináltam és jegyzeteimet megőriztem. Ez sokat segített.

— Milyen jó tanácsot adsz az alsóbb éveseknek, hogy ők is sikeresen szerepeljenek, ha majd eljutnak idáig, no persze, azon kívül, hogy: tanulni, tanulni, tanulni.

— Folyamatosan tanulni. Én sem készültem „annak idején" minden szemináriumra, én is tudom mit jelent virrasztani a túl jó állapotban lévő jegyzet felett, de elsősorban most is, „illetve most utoljára", az jutott eszembe, amit folyamatosan dolgoztam fel.

— Hát több jegyed már nem lesz polgazdból. Milyen érzés elhagyni az egyetemet?

— Még el sem képzeltem. Nehéz elhinni, hogy nem az előadóterem vár hétköznap reggeleken és el kell búcsúzni a társaimtól, a sok kedves ismerőstől, a könyvtártól, a virágos és virágtalan asztaloktól. Dehát örökké senki sem lehet diák.

— Po —

Polgazd. vizsgák berkeiben

Ijesztő hírekkel van tele az egyetem. Minden negyedéves a szívéhez kap, ha polgazd. államvizsga jut az eszébe. Ez nem is csoda, hisz az egyik ipar csoportból 12 vizsgázó közül „csak" hatot „rúgtak ki". Nem kell azért kétségbeesni, csak gyerünk tanulni és tanulni. Még van egy hetünk... még három napunk... Hű, már csak egy, jaj, de meleg van. Ujabb rémhírek! Megint „nyírás" volt az államvizsgán.

A földrajz-szak első fele ma vizsgázik. Én csak holnap kerülök sorra, de belloid-készletem fele már elfogyott. Bár átvettem az egész anyagot, de mit lehet tudni. Csapó elvtárs vizsgáztat bennünket. Várjuk az eredményeket, az első négy között akadt egy elégtelen. Mindjárt új „elméletek születtek". A negyed része bizonyára repül. A hallgatók vizsgáznak tovább. Érdekes. Aznap nem dobtak ki — csak egyet. A másnapi vizsgán megint csak egyszer fordult elő.

Na, végre túl vagyunk rajta. Utolsó vagyok a névsorban. Most nézzük meg az államvizsgák mérlegét: 3,5 az átlag. A két bukással szemben hét a jeles. Ugy látszik, mégsem olyan veszélyes a vizsga. Kár volt annyit izgulni. De tanulni azonban kell!

A terem előtt

A 252-es számú terem előtt a vizsgaidőszakra jellemző kis csoport verődött össze az ipar I/1-es szemináriumon hallgatóiból. Beszélgetnek:

— *Kész „nyírás", csak ezt hallani* — mondja *Vidor Éva.*

— *De ki mondja?* — kérdezik többen. Erre azonban Éva nem tud válaszolni. Látszik rajta, hogy nagyon ideges. A feje bizonyára inkább csak zsong az ijesztő hírektől, mint a polgazd. anyagától. Nincs is különösebb izgulni valója, hiszen tanult lelkiismeretesen és az eddigi hat vizsgája alapján, jórendű. *Horváth Erzsébet* jóval nyugodtabb. Eddig még tiszta kitűnő és ezt szeretné megtartani. Sokat tanult, de az utolsó napon már nem foglalkozott az anyaggal. Pihent. S talán ez a legjobb.

Nyílik az ajtó. *Czabán János* lép ki. Kikapják kezéből az indexet. Éljen, jeles! És szorongatják kezét a piruló társuknak.

Vidor elvtársnő, de a többiek is megnyugszanak. Na, még sem olyan veszélyesek a vizsgák.

TARKATUDOMÁNY

„TERMELJ TÖBBET"-MOZGALOM A MÉHEKNÉL.

Angol méhészek apró készülékeket helyeztek el kaptáraikba, melyekbe felveszik azt a különleges zenét, amit a méhek hallatnak munkájuk közben. Azt remélik, hogy ezeket a hangokat lejátszva, a lustálkodó méheket szorgalmasabb munkára ösztökélik.

*

HELYÉN VAN A SZIVE?

A *Szovjetunióban* kutyák és macskák tökéletesen élnek egy második szívvel, melyet mellkasukba, vagy hasukba ültettek át. Más állatoknál a szív területére egy szerves anyagból készült, átlátszó falat helyeztek, mely lehetővé teszi a vérkeringés tanulmányozását.

*

CSILLAG-KATASZTRÓFA.

Körülbelül 100 millió évvel ezelőtt a *Hattyú* csillagképhez tartozó két tejút összeütközött. Az esemény némi zajt keltett a csillagok világában. Az összeütközés idején kibocsátott fények hoszabb ideig utazgattak a világűrben, majd földi csillagvizsgálókhoz érkeztek. Egy angol csillagász lemezre vette ezeket a hangokat és így munkatársai is hallhatták a csillag-katasztrófa zaját.

*

PETRÓLEUM A VÍZ ALATT.

A mérnökök meggyőződtek arról, hogy petróleum-mező terül el a *Biscarosse*-tó alatt. Tengeralatti fúrást kezdtek meg, hogy elérjék az olajrétegeket. *Franciaországban* ez az első felhasználása annak a technikának, melyet a *Szovjetunióban* és az *Egyesült Államokban* már régen alkalmaznak.

*

A SZUNYOGOK ELLEN.

Sok sárgalázt terjesztő szúnyog immunissá vált a DDT-vel szemben. Azt tervezik, hogy a szúnyogokkal elárasztott vidékekre előzőleg meddővé tett hímeket szórnak szét repülőgépről. Mivel a szúnyog-hölgyek csak egyszer mennek férjhez, a rovarok mennyisége néhány generáción belül rohamosan lecsökken.

NINCS MIÉRT.

New Yorkban egy olyan bélyegosztó postai automata van, mely az apró pénzt is visszaadja és azt mondja: „Köszönöm".

*

ENERGIA A FÖLD MÉLYÉBEN.

Az *itáliai Lardarellóban* a vulkánikus talajból feltörő gőzzel egy 290 000 kilowattórás elektromos centrálét táplálnak. *Közép-Ázsiában* pedig a több mint négy kilométer mélységben felhalmozódott melegvíz- és gőztömegeket készülnek felhasználni.

*

FURCSA EGY KÉM!

Az *Egyesült Államok* hozzá akar kezdeni egy olyan mesterséges bolygó építésének tanulmányozásához, mely részükre adatokat szolgáltatnak. A bolygó körülbelül 150 méter átmérőjű lenne és a föld körül mintegy 800 kilométer távolságra keringene. A bolygót alkatrészenkint küldenék a világűrbe és távvezérléssel kötnék össze. A televíziós felvevőgépek fényképeznék folyamatosan a föld felszínét, melyet a bolygó 24 óra alatt repülne körül.

II. kül. ker. középhaladó francia csapat fordítása.

JÓ DOLOG...

A dolog úgy kezdődött, hogy az ösztöndíj-fizetés után 20 forintot ütemeztem be a Bükk túrista térképére. Térkép pillanatnyilag nem volt, de felhívták a figyelmemet a könyvsorsjegyre.

— Nézze, nyerhet vele egy 16 500 forintos zenegépet. Vagy kihúzhatják 2000 forintra és ennyi értékben vásárolhat könyvet, de ha nem húzzák ki, akkor is beválthatja.

Eltűnődtem, ha nem veszek sorsjegyet elköltöm a huszast, aztán se térkép, se pénz. Döntöttem és vettem.

A sorsolás után az első nap azonnal megnéztem a listát. Persze mindjárt az elején azzal a titkos reménnyel, hogy rövidesen lesz egy jó zenegépem. Hát persze nem lett. Na nézzük csak tovább. VII. osztály 6501. Nini 40 forint, hisz ez nagyszerű, ennyi értékben válthatom be a sorsjegyet. Rohanok be az üzletbe, kérem a Bükk túristatérképét. Elémteszik. A Mátrát meg a Bükköt is legyen szíves ideadni, meg a Friss szél című novellás kötetet. Odahozzák azt is. Rendben vagyunk. Ezt szeretem, mert jó dolog, amikor csak nyerni lehet, s veszteni nem.

— Irodalmi riport —

AZ ÉV VÉGÉN *irigykedve nézte Feri — és a többi száz évfolyamtársa — az ünneplő sötétkék ruhás utolsó éveseket. Majd amikor mi végzünk — mondogatták egymás között.*

Elsuhantak az évek — jóformán észre sem vették s most már ők is megjelentek szombat este az aulában — leültek a terített asztalok köré, hogy elbúcsúzzanak az egyetemtől, a szívükhöz nőtt tanároktól, az évek alatt olyan jól megismert pajtásaiktól.

Az ilyen bankett mindig emlékezetes marad. Főleg azok számára, akik rendezték.

Feri és társai — a szeminárium baráti köre —, hogy is búcsúzhattak volna másképp az egyetemtől — mint az elődei.

A lányok és az „alsósok" csak táncoljanak fenn az aulában — mondták ellenkezést nem tűrő hangon — de mi mulatni akarunk... Ugy isten igazából.

LENN, AZ EBÉDLŐBEN *kézről kézre járt a boroskancsó. A poharak megteltek — kiürültek. Egyre több üveg sorakozott a fehér abroszos asztalokon.*

Ahol hangulat és bor van — nem hiányozhat a zene sem. Ha meg már zene van, miért ne táncolnánk.

Feri megpróbálta az államvizsgáról — a közelgő „rémről" beszélni — de leintették.

— Hallgass, te jeles tanuló — most ünnepelünk...

— Aki még egy szót szól a tanulásról — kiáltott fel hangosan Jóska — azt megsimázzuk. A jövő héten úgyis el kell kezdeni a tanulást — de addig mulassunk...

Feri is vidáman koccintott a barátaival.

— Egészségedre! Neked is!

— Veled is iszom...

Kellemes rózsaszín felhő ölelte körül, fülébe csengett a hegedű, a lábak ütemes koppanása őt is táncba vitte.

— Nem azt a nótát! — kiáltotta — hanem az enyémet!...

— S beállt a kör közepére, ott táncolt... Forgott a többiekkel...

A TERMÉSZET CSALFA JÁTÉKA, *hogy ilyenkor, vizsgaidőszakban mindenáron igyekszik elcsalogatni a hallgatókat a könyv mellől. Olyan meleg barátsággal mosolyog a nap — és a kislányoknak úgy tetszik a „csoki barnára sült bőr" — hogy egyre nehezebb ellenállni.*

De az államvizsgára készülők hősiesen küzdöttek. Izzadva törölgették homlokukat, néha egy fél percre kipillantottak az ég kékjére és szemük ismét visszaszalad a könyvre — tanultak tovább.

Időnként összejött a csoport, megbeszélték azt, amit nem értettek. Vitáztak. A lányok kétségbeesetten „sírtak", jaj, mi lesz, jaj, mi lesz!...

Feri is szorgalmasan tanult. Szinte csodálkozott saját magán. Egész nap olvasott, jegyzetelt, aláhúzta a könyvet, kérdezett — és még este a randevún is a polgazdról, a rohamosan közelgő államvizsgáról beszélt.

— Mához egy hétre... Csak ezt érjem meg „szőrös fejjel"... Ha valakivel cserélhetnék...

A KÖNYV FÁRADTAN *került el az asztalon. Mellette füzet hever. Az elkopottvégű ceruza tompán, erőtlenül pihent az asztal szélén.*

Feri az órájára pillantott.

— Szent Isten! Már éjfél elmúlt — hirtelen kelletlenül elmosolyodott — hiszen én még ma államvizsgázom... Tizenkét óra múlva... Sőt, már tíz óra múlva túl leszek az egészen...

Azért mégegyszer bele-belekukkantott a saját jegyzetébe. A „rázósabb" részeken átszaladt — aztán határozottan becsukta a könyvet, mindent összepakolt a táskájába és lefeküdt.

Az ablakon át idekukucskáltak a csillagok. Olyan sokan voltak és apró fényeikkel, mintha mindegyik őt — a jövendő vizsgázót szerette volna látni.

Feri nyugtalanul forgolódott. A kispárnáját feje alá gyűrte — és elhatározta, hogy elalszik.

Melege volt. Lerúgta a takarót. A hűvös levegő végig cirógatta a testét és a szunyókálásból felébresztette. Dühösen újra betakaródzott. Az államvizsgára gondolt — és ismét izzadni kezdett.

Forgott tovább. Mikor utoljára — elalvás előtt megnézte az órát, háromengyed hármat mutatott. A kismutató foszforeszkáló feje mintha gúnyosan nevetett volna...

ÁLMÁBAN ÚGY HARCOLT, *mint egy középkori lovag. Nehéz páncélokkal teleaggatták, dárdát nyomtak a kezébe egy rossz gebére felültették — és útnak indították.*

Elkeseredetten vágtatott előre — de mindenáron le akart bukni lováról — és egyszer csak egy palota állt előtte. Nekirugaszkodott. Már éppen szörnyű csapásra készült, amikor az egyik toronyból egy index zuhant le. Kinyitva — benne a felirat: elégtelen... Felpillantott. „A tudás vára" — hatalmas betűkkel ez volt felírva. A következő pillanatban már egy szakadék szélén állott. Szemben vele egy ismeretlen vérbenforgó szemekkel. Mindkettőjük kezében éles kés — és egymás felé rohantak. Védően felkapta a kezét, de a gyors mozdulattól megcsúszott és zuhant... zuhant lefelé.

Felébredt. A csillagok már régen eltűntek és a reggeli napsugarak langyosan beszöktek a szobába.

— Bár egy nappal... csak öt órával lennék idősebb — sóhajtotta Feri és kiugrott az ágyból.

A VILLAMOSON CSODÁLKOZOTT *kissé, hogy nem mindenki őt nézi. Hiszen én — államvizsgázni megyek.*

Disznoság — mérgelődött magában, míg körülnézett a villamosban — amíg ezek az emberek dolgoznak, vagy moziban lesznek — azok a fiatal lányok a strandra mennek — én majd izzadni fogok... és ott ülök szemben a vizsgáztatóval.

Ha tegnap este számtani haladvány szerint növekedett az izgalom — akkor most a mértani haladvány sebességével emelkedett.

— Csak már kezdődne — nézte meg szinte félpercenként az óráját... nem bírom ezt a várakozást... Már elmúlt nyolc óra...

— Tudsz valamit, Feri?

A kérdezett idegesen felhördült:

— Te is jókat kérdezel... Mit tudom én azt, hogy mit tudok... Bánom is én, csak az az elégséges benn lenne már.

— De hiszen te jeles tanuló voltál mindig?

Feri csak legyintett. Igen ám! De az nem államvizsga volt...

A LEGSZEBB SZÓ *amit eddig életében Feri hallott az az volt, amit a vizsgáztató mondott:*

— Elég! Nagyon szép volt! Elég lesz, elvtárs.

Míg kifelé ment, úgy érezte, nem is lépked, hanem lebeg, a levegőben jár. Legszívesebben dalolni szeretett volna, hangosan énekelni — úgy tele volt fénnyel, zenével, mosolygással az egész terem.

Az ajtóig csak négy lépés — de sok minden eszébe jutott ezalatt. Az, hogy érdemes volt tanulni — még talán izgulni is és az, hogy — nem is olyan ördöngős dolog ez az államvizsga.

KINYITOTTA AZ AJTÓT. *A fény széles sávban kivágódott a hűvös folyosóra, megvilágította társai kíváncsi arcát. S Feri büszkén kilépett.*

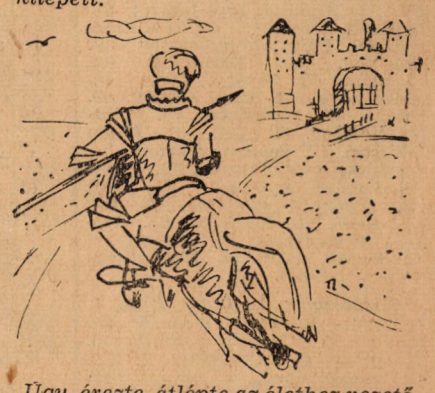

Ugy érezte, átlépte az élethez vezető út — egyik alacsony, de oly nehezen „megmászható" — küszöbét...

Bodor József

CSEHSZLOVÁKIAI UTINAPLÓ

(Folytatás)

1956. V. 5—6.

Napsütéses koranyári szombat reggelre ébredt Prágában együttesünk, átesve a szereplés tűzkeresztségén és készülve a második fellépésre. Szervezőgárdánk már kora reggel elindult, hogy biztosítsa délutáni fellépésünk feltételeit. Mert bizony, azt meg kell vallani, e feltételekkel egész csehszlovák útunkon kissé hadilábon álltunk. Valami mindig hiányzott. Hol a kottatartók, hol a kották, hol a kulcs, mely a kottaládát nyitotta, hol az egyik rendezőnk, akinél a kulcs volt stb. De azért az utolsó percben, vagy az utolsó perc után néhány perccel minden elintéződött. Így történt ez azon a nevezetes délutánon is, amikor a Julius Fucsik Park hatalmas fedett előadótermében a fellépésre készülődtünk. Egyszóval az előkészületek már kora reggel elkezdődtek, sőt együttesünk is kivonult már a parkba, délelőtti próbát tartani. Ott derült ki, hogy nincsenek kottatartók. Érdekelt tagjaink intézkedni akarván, elindultak valamiféle felelős vezető után, míg ráakadtak egy igen agilis, mozgékony, mindig sebesen száguldozó fiatal, csinos elvtársnőre, aki a parkban szemmel láthatóan a diszpécser szerepét töltötte be. Nagynehezen megértvén problémáinkat, mint a villám cikázott át a különböző száz méter hosszúságú termeken és még nagyobb tereken, nyomában együttesünk jó néhány férfi tagjával, akikre láthatóan nagy hatást tett diszpécserünk tagadhatatlanul elragadó külseje. Többrendbeli szívhezszólóra kerlelésre — hogy lefényképezhessék — végre egy pillanatra megállt, kezét csípőjére csapva, valahogy így:

Majd továbbvillant, nemsokára „szárnysegédei" kíséretében (számuk egyre nőtt) megjelent a kottatartókkal.

Részlet a Székely Ferkó című táncjátékból

Szólnunk kell magáról a Julius Fucsik Parkról, számunkra kissé szokatlan méreteivel. E nagy kiterjedésű szórakoztató kombinát, a pihenés, a játék minden kellékével tökéletesen fel van szerelve. Terjedelemre körülbelül kétszer akkora, mint a mi Népligetünk. Parkozott sétányai fákkal, padokkal, szobrokkal, szökőkutakkal teli. Rövid kis sétánk alatt is mintegy hat kisebb méretű szabadtéri színpad mellett mentünk el, ezek közül a legnagyobb — melyen egyébként később szerepeltünk is — mintegy 3500 főt befogadó képességű. De a legjelentősebb, lenyűgöző hatású a két egymás mellett levő előadócsarnok, valóban fantasztikus méreteivel. Az egyik — szereplésünk színhelye — kb. százhúsz méter hosszú, nyolcvan méter széles, két belső oszlopsorral díszített és körülbelül 6000 ülőhellyel rendelkező terem, felszerelve a legmodernebb szabadtéri színpadtechnikával. Nagyszerű akusztikai és erősítő-berendezése segítségével énekkarunk legszebb pianisszimói is gyönyörűen hallatszottak a terem bármely távoli sarkában (különösen a visszhang, a „visszhang"-ból). Mellette a másik hasonló méretű, padokkal beépített kongresszusi terem kb. hatvan méter magas! Színes mozaik ablakaival, az emelvény mögötti 50x50 méteres nehéz bársonyfüggönyével, gótikus stílusú kupolájával a terem a cseh építőművészet monumentális alkotásainak egyike.

Képünkön is látható szereplésünk színhelye, a szombat esti műsor jobban sikerült, mint az első. Itt mutattuk be először Barabás—Lányi—Szász „Székely Ferkó" c. táncjátékát, óriási sikerrel.

Azért még itt sem maradt el a kezdeti bizonytalanságból származó kis zökkenő. Az énekkar egyik legsikerültebb száma

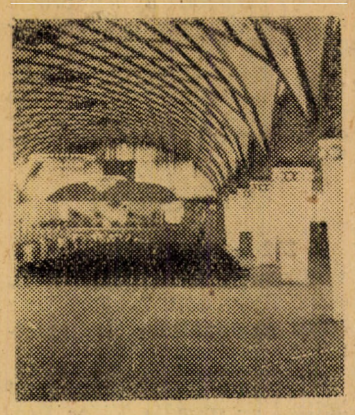

itt került először bemutatásra Dunajevszkij: Világos út című indulója. A szólót egyik vendégénekesünk, a rádió szólistája énekelte. Mi tagadás, e női szólistánk nem volt valami rokonszenves egyéniség. Morcos, komor, zárkózott természetnek látszott. De ha énekelt!... Arca felderült, szinte átszellemült, szemei csillogtak, ragyogtak! Most is így ... kezdődött. Először a férfikar kezdte, majd belépett a szóló. Arca tényleg átszellemülten ragyogott, elragadó volt, a közönség mosolyogva figyelte. Gáti elvtárs, a karnagyunk azonban a közönségnél lényegesen kevésbé figyelt, mert elfelejtett a férfikarnak beinteni. Ezek szót fogadtak és nem is léptek be. Később egyesek meggondolták magukat, de ez már csak rontott. Bájos szólistánk arcán a mosoly kínos vigyorrá torzult, ragyogó szemei kissé üvegesek lettek, úgy énekelt tovább... egyedül, mindössze egy árva zongora által kísérve, míg végre a karnagy egy arra alkalmas pillanatot felhasználva intett egy nagyot, megfordult, meghajolt, jelezve, hogy ennek a számnak vége van. Hát... aki nem ismerte a darabot az talán azt hitte, hogy ez így van. Csak sajnos (vagy nem sajnos) Dunajevszkijt Prágában elég sokan ismerik...

A többi énekkari számok mesteri előadásai azonban mindezt gyorsan elfeledtették velünk is, a közönséggel is.

Másnap, vasárnap kellemes meglepetés várt ránk: Magyar nap volt Prágában! Az egész Fucsik Park hangos volt a magyar népi muzsikától, a jobbnál-jobb magyar zeneszámoktól. Az összes szabadtéri színpadon magyar művészek, magyar zene! S a legnagyobbon: mi, a Közgazdaságtudományi Egyetem Népi Együttese.

Már a műsor megkezdése után néhány perccel (!) megérkezett a mi itthonról is, no meg egyéb miatt is jól ismert kedves Milenkánk, aki a műsort konferálta. A színpadra lépve örömmel láttuk az első sorokban elhelyezkedő magyar tiszti küldöttséget cseh barátaikkal együtt. Tisztjeinknek láthatóan jólesett a komoly siker. Itt már tényleg minden zavartalanul ment. Néha egy-egy szélroham elfújta ugyan a zenekar kottáit, de ilyenkor egyikünk utánaszaladt, felvette és visszahozta... A műsor végeztével néhányan közülünk részt vettek a többi szabadtéri színpadok műsoraiban. (Másnap este a borbélynál ülök, az udvarias figaró kezembe nyom egy „Vecsernyi Praga"-t, az ottani Esti Budapestet. Kezdem „olvasni", hogy ne derüljön ki külföldi mivoltom —, mikor meglepetésemre az első oldalról, nagy képről táncoló pár ötlik a szemembe: a Gajdos-fiú nagyban táncol a Tóth Marival egyik szabadtéri színpadon!)

Este pedig: bál a nagyteremben! És mit gondolnak, kik táncolták a nyitócsárdást? Hát persze Szász Béláék, a Csipaz, a Halupa-házaspár, keményen, magyarosan, sikkesen, no meg a hosszú Bácskai, de ő már nem olyan sikkesen.... A mi jó magyarjaink úgy megforgatták este a cseh fiatalokat, hogy azok csak úgy szédültek bele...

Kálnai István

(Szalai Gábor felvételei.)

Harc a bajnoki pontokért

A labdarúgó-bajnokságok legérdekesebb és legizgalmasabb része mindig a finis, mert ekkor dől el, hogy kik fognak az első, illetőleg az utolsó helyen végezni, kik juthatnak még más csapatokat megelőzve, előbbre. Igaz, hogy még csak a tavaszi forduló végénél tartunk, de ez a küzdelmek izgalmasságából mit sem von le.

Labdarúgó-csapatunk, mint már írtuk, nagyszerű mérkőzéssorozattal az élvonalban biztos helyet verekedett ki magának, amikor az utolsóelőtti fordulóban az első helyezett Hungária ellen lépett pályára. Nagy feladat előtt álltak a fiúk, de a feladatot maradék nélkül teljesítették. Az addig veretlen Hungáriát 3:1 arányban, biztosan fektették kétvállra. Hatalmas küzdelem folyt a pályán, aminek során az ellenfél 11-essel vezetésre tett szert. Ezt Nagy kiegyenlítette. Ezután következett a lélektani fordulat: *Kovács Imre* éles, lapos beadása az ellenfél egyik védőjátékosának lábáról védhetetlenül vágódott a hálóba. A második félidőben is mi irányítottuk a játékot és a játéknak ebben a részében Nagy újabb góljával bebiztosítottuk a győzelmet.

Meglehetősen nagy tekintélyjel álltunk ki a *Betonút* csapata ellen az utolsó mérkőzésre. A következő összeállításban játszottak a fiúk: *Hornyák — Szendrei, Hagelmayer, Pintér — Koronczai, Kovács K. — Batta, Nagy, Vincze, Balogh, Kovács I.*

A veretlen első helyezett ellen elért győzelemnek erre a mérkőzésre az lett a következménye, hogy az ellenfél játékosai nagyon idegesen játszottak. Pedig a mérkőzés során jó néhány akciójuk alapján, jóképességű csapat benyomását keltették. Dehát a futball végeredményben harc, és az ellenfél soraiban mutatkozó gyenge pontokat feltétlenül ki kell használni. Ezt az elvet igazolták a fiúk is, amikor a mérkőzés elején gyors egymásutánban három gólt értek el. A gólok számát a félidő végéig további kettővel növelték és ezzel a szünetben 5:0 arányban mi vezettünk.

Az ellenfél lelkesen harcolt, de a fiúk nyugodt játéka és nagyobb technikai tudása minden csapatrészben kidomborodott.

A mérkőzés sorsa végeredményben már az első félidőben eldőlt. Az ellenfél támadásait védelmünk *Hagelmayerral* az élén, biztosan rombolta szét.

Szünet után alábbhagyott az iram és attól kezdve kényelmesebben játszottak játékosaink és inkább mezőnyjáték alakult ki. A játék második részében még egy gólt lőttünk és ezzel 6:0-ra alakult az eredmény, amin az ellenfél egy góllal szépített. Végeredményben tehát a *Betonút* csapata ellen biztos, 6:1 arányú győzelmet szereztünk.

Góllövők: *Vincze* (2), *Batta* (2), *Balogh* és *Kovács I.*

Más csapatok hátralévő mérkőzéseinek eredményétől függ az, hogy az élcsoportban hányadik helyet foglaljuk el az első fordulók után. A papírforma szerint a csapat harmadik helyen végezhet, szorosan az első kettő nyomában.

Elismeréssel kell szólni a mérkőzésen szép számmal megjelent közgazdász-szurkolókról, akik lelkesen bíztatták a csapatot és hozzájárultak a győzelemhez és a nyugodt játékhoz.

A mérkőzésen a közönség soraiból sportszerűtlen jelzőket kiáltoztak a bíró felé, de ehhez meg kell jegyeznünk azt, hogy bár a mi pályánkon folyt a mérkőzés, a sportszerűtlenkedők az ellenfél csapatának szurkolói voltak, akik 5:0 után megfeledkeztek önmagukról.

SPORTHÍREK

A Haladás sakkszakosztályának hagyományossá vált „Haladás főiskolai" villámversenyén az idén is sikeresen szerepelt egyetemünk.

A versenyen részt vett: két mester, nyolc elsőosztályú, nyolc másodosztályú és két harmadosztályú játékos.

A verseny díjait: *Forintos Győző, Prelspvszki László* és *Drechsler László* nyerték, megelőzve más egyetemek és sportkörök főiskolás versenyzőit.

A FRANCIA FILMHÉT

Az elmúlt héten kedves vendége volt *Budapestnek:* a francia film. Filmszakemberek, filmszínészek és színésznők látogattak el hozzánk, bőröndjeikben új francia filmekkel, hogy megismerkedjenek a Körhinta és a cannesi filmfesztiválon dícséretet nyert több más magyar film hazájával és hogy elhozzák magukkal a régi hagyományokkal rendelkező kitűnő, egyre jobban neoreálista formanyelvű francia filmek szellemét. A látogatók közt volt *Michel Presle*, a Kaméliás hölgy főszerepéből nálunk is jól ismert színésznő, *Nicola Cursel*, a Papa, mama, ő, meg én című film főszerepében játszó bájos szőke kislány, *Jacques Flaud*, a Francia Országos Film Központ vezérigazgatója, *Jean Aurenche*, a Vörös és fekete és több más nagysikerű film forgatókönyvének írója és a francia filmművészet több vezetője.

A filmhét keretében két új francia filmet mutattak be. Láthattuk a Papa, mama, feleségem meg én című filmet, ahol a Papa, mama, ő, meg én filmvígjátékból már megismert Langlois család élete folytatódik. Ötletes és nevettető fordulatokon keresztül *Jean-Paul Chaonis* szellemes és finom rendezése keretében. E második részben talán még sűrítettebb a humor és kedvesebb a motmartrei hétköznapok ábrázolása, mint az elsőben.

A másik nagysikerű új film, amelynek sajtóbemutatóján gyakran vetítés közben is felcsattan a taps, a Bell-Ami című Maupassant regényéből készült színes francia—osztrák koprodukció. A film hűen visszaadja a regény szellemét, különösen kiemelve a társadalom kritikáját.

A francia filmhét alatt nemcsak mi ismerkedhettünk meg a francia művészet alkotásaival, hanem ők is meglátogattak számos színházat és kulturális eseményt. Reméljük, hogy élményekben gazdagodva tértek haza és hogy a magyar filmszakemberek csakhamar viszonozhatják Párizsban látogatásukat.

Végül a magyar filmlátogató közönség nevében azt reméljük, hogy csakhamar láthatjuk azt a két kis díjat nyert film-műremeket, melyet magukkal hoztak: a Csend Világát és a Piros léggömböt.

A tánc fejlődése

Az őskorban

A XVI. században

A XX. században

„Nagygyakorlat"

1956. június 7-én az *Országos Légoltalmi Parancsnokság* elrendelte a nagygyakorlatot egyetemünk önvédelmi egysége számára.

A nagygyakorlat 13 órakor kezdődött a tűzvédelmi, vegyivédelmi, rendfenntartó, romeltakarító elsősegélynyújtó és óvóhely egységek részvételével. A gyakorlatot *Bauer László*, az egyetemi *Önvédelmi Egység* parancsnok helyettese vezette. Jelen volt a IX. kerületi légóparancsnok. Sz. Nagy elvtárs, a IX. kerületi tűzoltóparancsnok *Török* százados elvtárs, az *Oktatásügyi Minisztérium* kiküldöttje, valamint a *Szegedi Egyetem légoltalmi* parancsnoka.

A nagygyakorlat sikerrel folyt le. A különböző szakcsapatok becsülettel helytálltak: gyorsan és pontosan végezték el feladataikat. 15 órakor a résztvevők egyetemünk klubhelyiségében gyűltek össze, ahol *Sz. Nagy* elvtárs értékelte munkájukat. Az általában jó eredménnyel lefolyt nagygyakorlat résztvevői közül külön dicséretet kapott a tűzoltó és rendfenntartó egység. Ezen kívül név szerint *Kocsis Gézáné*, a rendfenntartó egység tagja és *Gaál Lajosné*, a romeltakarító egység tagja kapott szóbeli dicséretet.

Az értékelés vidám sörözéssel zárult.

Két megjegyzés

A vizsga kétséget kizáróan ünnepélyes aktus. Ezzel véletlenül sem akarom azt mondani, hogy valamiféle örömteli dologra gondolok, hanem csak arra, hogy nem mindennapi esemény. A temetés nem valami lélekvidító szertartás, mégis legalább annyira ünnepélyes, mint például az esküvő, amiről többen azt állítják, hogy igen felemelő érzés.

Mind a temetés, mind az esküvő, mind pedig a vizsga megkíván egy bizonyos fokú komolyságot, ennek pedig feltétlenül meg kell látszania az öltözködésben *is*.

Nem állítom, hogy egy vizsgánál a leglényegesebb a ruha, de mégis szégyen, ahogyan egyesek vizsgára bemennek. Nagyon kényelmetlen érzés lehet az illetőnek is, ha a vizsgáztató azzal a nem éppen kedves megjegyzéssel üdvözli, hogy nem tudott-e volna tisztességesebben felöltözni.

★

A vizsgákon azonban nemcsak a hallgatók viselkednek helytelenül, hanem néha az oktatók is. A mostani, évvégi vizsgák idején történt meg, hogy a politikai gazdaságtan tanszék egyik vizsgáztatója visszavett egy már kihúzott tételt, mondván, hogy a tétel túl könnyű és elfelejtette kivenni a többi közül. Érdeklődős után a tanszékvezető elvtárs azt mondta, hogy a vizsgáztató visszaveheti a tételt, ha az *a már kiadott tételek egyikével egyezik, legalább is hasonló.* Ebben az esetben azonban nem hasonlóságról volt szó és kérdés, hogy e könnyű tétel visszavétele elfogadható eljárás-e.

— 73 —

REJTVÉNYSAROK

Vízszintes: 1. Állat, 3. Meleg. 7. Férfinév. 11. Növény névelővel. 14. Olló fele. 15. Kérdőszó. 16. Eláruln. 17. AF. 19. Személyes névmás. 20. Két ötös. 22. Nem tegnap. 23. Ad egy pofont. 25. Tiltó szó. 27. Kép szegély. 28. Bogoz. 29. Német személyes névmás. 30. Régi ürmérték. 32. Művészet idegen nyelven. 33. PE. 34. Egészségügyi intézet. 35. Becézett lánynév. 37. Mutatószó. 38. Fordított szövetség. 39. Női név. 40. Keresztül. 42. ...baba. 43. Szovjet város második neve. 44. Antal Károly. 45. Fejére. 47. Mutatószó. 48. Felesleges teher. 50. Tol. 51. Ádám felesége. 52. Festőművészünk. 54. Fordított csodálkozás. 56. Rossz — vagány nyelven. 57. EÖN. 58. Határozó szó fele. 60. Ok! 61. ÁMN. 63. Fa fajta. 65. Gyakori vezetéknév. 67. Piacon érdeklődnek utána. 68. Nem régen volt. 69. Talál.

Függőleges: 1. Olasz film. 2. AL. 3. Elhunyt szovjet író műve. 4. Mese betűhibával. 5. .megy. 6. ...Schmoll. 7. Egy fél lengyel város. 8. Dátum után írjuk. 9. Ponyvaregények hőse. 10. Rendetlenek. 12. Nem mellék. 13. Amerikai film. 15. Kérdőszó. 18. Török sapka. 21. Ő — idegen nyelven. 24. Vissza kötőszó. 26. Mezőgazdasági gép. 29. ...lye. 33. Góa keverve. 34. Ilona becézve. 35. Fohász. 36. Menyasszony. 41. TEOV. 44. Róma keverve. 46. Férfinév. 47. Figyelmeztetése. 49. Lyukas henger. 50. Régi SZTK keverve. 53. Fém. 55. Biztató szó. 58. Idegközpont. 59. Vissza üt! 62. A holnap előtt! 63. Személyes névmás. 64. RH. 66. Olasz névelő.

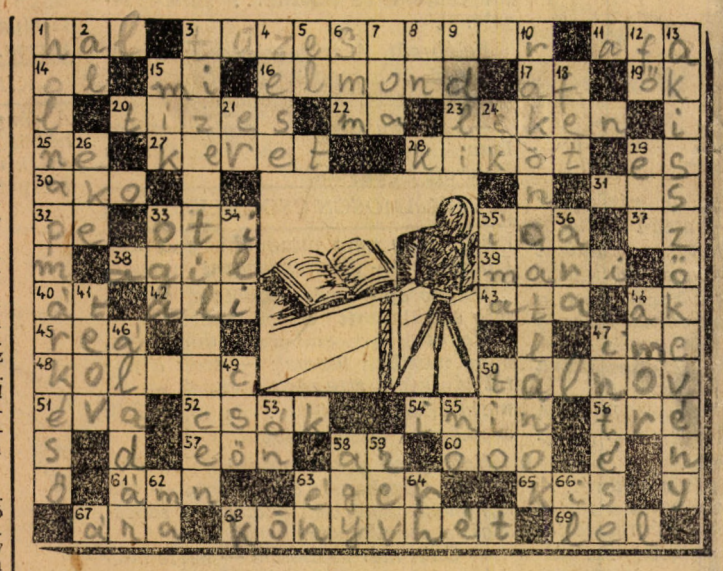

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem párt- és DISZ-bizottságának, egyetemi tanácsának és szakszervezeti bizottságának lapja.

Szerkeszti: a szerkesztőbizottság.
Felelős szerkesztő: Káplár József.

Szerkesztőség:
Budapest, IX., Dimitrov tér 8. I. emelet 111.
Telefon: 186—850/197-es mellék.

Kiadja:
a Budapesti Lapkiadó Vállalat, Budapest, VIII., Blaha Lujza tér 3.

Szikra Lapnyomda,
Budapest, VIII., Rökk Szilárd u. 6.
Felelős vezető Kulcsár Mihály.